

توراه أورشليم • الباراشات ויגש • مامار 2

וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים...

«وجمع يوسف (يوسف) كل الفضة»

إهداء تكريماً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الربيبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayigash/2

1 וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלש מטמוניות הטמין יוסף. אחת נתגלה לקרח ואחת נגלה לאנטונינוס. ואחת גנוזה לצדיקים לע"ל [לעתיד לבוא].

«وجمع يوسف (يوسف) كل الفضة الموجودة في أرض مصر، وأتى يوسف بالفضة إلى بيت فرعون». وقد قال حكماؤنا، ז"ל: «خبأ يوسف ثلاث خزائن. كُشف عن إحداها لقورح (קרח)، وعن أخرى لأنطونيوس (אנטונינוס)، والثالثة مدخرة للأبرار في الزمن الآتي».

ולהבין זה הנה כתיב אור זרוע לצדיק וידוע דהיינו בחי' אור קדמאה דהוה נהיר מסייפי עלמא עד סייפי עלמא דגניז קוב"ה [קודשא בריך הוא] לצדיקייא.

ولفهم ذلك: كُتب: «نور مزروع للأبرار»، ومن المعروف أن هذا هو مستوى النور البدئي (אור קדמאה, or kadma'ah), الذي أضاء من طرف العالم إلى طرفه، والذي خبأه 'ה' للأبرار.

2 וענין הגניזה הזאת יובן דהנה בעבודת ה' ימצא ב' בחי' ומדרגות באהבת ה'. הא' הוא בחי' האהבה הנולדת ונמשכת מן ההתבוננות בגדולת אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה כשיעמיק בשכלו ברוממות גדולתו ית' יולד מזה התפעלות בתשוקה והתלהבות אליו ית' כי לפי שכלו יהולל איש שהמדות נמשכים אחר השכל וההתבוננות.

وسيفهم معنى هذا الإخفاء [على النحو الآتي]. ففي خدمة 'ה' مستويان، أو جانبان (בחינה, bechinah)، من محبة 'ה'. الأول هو مستوى المحبة التي تنشأ من التأمل في عظمة النور اللانهائي (אור אין סוף, Or Ein Sof)، تبارك وتعالى، وتُستمد منه: فعندما يتعمق المرء بفكره في سموّ عظمته سبحانه وتعالى، ينشأ عن ذلك انفعال بالشوق والتوقد نحوه سبحانه؛ إذ «يُمدح المرء على قدر عقله»، لأن الصفات الوجدانية (מדות, middos) تتبع العقل والتأمل.

אהבה זו היא בחי' הולדה חדשה שנמצאת מחדש ע"י השכל וההתבוננות.

وهذا الحب من قبيل ولادة جديدة، تنشأ من جديد بواسطة العقل والتأمل.

3 ויש בחי' ב' באהבה והוא הנק' אהבה מסותרת שהיא האהבה שיש בטבע תולדת הנפש האלקית שהיא חפצה בטבעה להתכלל בא"ס ב"ה שהוא מקורה ושרשה

وثمة مستوى ثانٍ في المحبة، يُسمّى المحبة المستترة (אהבה מסותרת, ahavah mesuteres): وهي المحبة الكامنة في الطبيعة الفطرية للنفس الإلهية (נפש האלקית, nefesh elokis)، التي ترغب بطبيعتها في أن تندمج في اللامتناهي (אין סוף, Ein Sof)، المبارك هو، الذي هو مصدرها وجذرها.

אלא שהיא אצלו בחי' העלם והסתר גדול ויציאתה אל הגלוי הוא ע"י התבוננות כמ"ש בתניא

غير أنها تكون لدى الإنسان في حال من الاحتجاب والاستتار الشديدين، ولا تنكشف إلا من خلال التأمل، كما ورد في تانيا (תניא).

ונמצא כשיוצאת אל הגלוי ע"י ההתבוננות אין זו הולדה חדשה מן השכל ממש שממנו נולדה האהבה שהרי אהבה זו כבר היתה מתחלה בנפש' רק שהיתה בהעלם וע"י ההתבוננות יצתה מן ההעלם אל הגלוי.

ويُستفاد من ذلك أنه حين تنكشف من خلال التأمل، فليس هذا نشوءًا جديدًا لها من العقل على الحقيقة، بحيث تكون قد وُلدت منه؛ إذ كانت هذه المحبة موجودة في نفسه منذ البداية، لكنها كانت مستترة، وبالتأمل خرجت من الاحتجاب إلى الانكشاف.

4 וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] נכנס יין יצא סוד. פי' סוד הוא בחי' אהבה מוסתרת הנ"ל ויציאתה [ויציאתה] אל הגלוי הוא ע"י ההתבוננות הנק' בשם יין יינה של תורה כו'.

وهذا هو معنى قول حكمائنا، ז"ל: «يدخل الخمر، ويخرج السرّ». والمراد أن السرّ (סוד, sod) هو مرتبة المحبة المستترة المذكورة آنفًا، وخروجها إلى الانكشاف يكون بالتأمل، الذي يُسمّى «الخمر»، خمر التوراة، إلخ.

ובאמת מעלת ומדרגת אהבה זו המסותרת היא גדולה ורבה מבחי' האהבה הנולד' מהתבוננות הנ"ל. אף שזו היא הולדה חדשה וזו אינה התחדשות גמורה אעפ"כ [אף על פי כן] שרשה נעלה יותר כו'

وفي الحقيقة، فإن فضل هذه المحبة المستترة ومرتبتهَا أعظم بكثير من مرتبة المحبة الناشئة عن التأمل المذكور آنفًا. فعلى الرغم من أن تلك المحبة ولادة جديدة، وأن هذه ليست تجددًا كاملاً، فإن أصلها أرفع، إلخ.

ואהבה הנולדה מהתבוננות היא למטה ממנה במדרגה רק שלא נשפלה כ"כ [כל כך] כמו אהבה הנ"ל המסותרת כו'

أما المحبة الناشئة عن التأمل فهي دونها مرتبة، غير أنها لم تنخفض إلى مثل ما انخفضت إليه المحبة المستترة المذكورة آنفًا، إلخ.

(וכמ"ש בתניא שבחי' אהבה מסותרת כשיוצאה אל הגלוי נק' אה"ר [אהבה רבה] שלמעלה מאהבת עולם שמבחי' ההתבוננות כו' וע' מ"ש לקמן ע"פ חכלילי מענין אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם]).

(كما ورد في تانيا (תניא)، فإن المحبة المستترة إذا خرجت إلى الانكشاف تُسمّى المحبة العظيمة (אהבה רבה, ahavah rabbah)، وهي فوق المحبة الأبدية (אהבת עולם, ahavas olam)، الناشئة عن مرتبة التأمل، إلخ. وانظر ما كُتب أدناه في شرح [الآية] «חכלילי» (Chachlili)، في شأن ahavah rabbah و ahavas olam).

והנה בחי' ומדרגת יוסף הצדיק עליון הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] המסותרת שיש בכל נפש מישראל ששרשה גבוה מאד נעלה שזהו בחי' יוסף שהוא בחי' יסוד דהיינו בחי' י' סוד כו'.

والآن، فإن مرتبة يوسف (يوسف) الصديق العلوي، أي الصالح (צדיק, tzaddik) السامي، هي مرتبة المحبة العظيمة المستترة الموجودة في كل نفس من نفوس إسرائيل، والتي أصلها رفيع جدًا. فهذه هي مرتبة يوسف، الذي هو مرتبة الأساس (יסוד, Yesod)، أي مرتبة حرف يود (י, yud) [ו] «סוד» (sod, أي السر)، إلخ.

וזוהו פי' אור זרוע לצדיק שהוא בחי' אור קדמאה שגנזו לצדיקים. ואור קדמאה הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] הנ"ל שהיא למעלה מעלה מבחי' אה"ע [אהבת עולם] הנק' ג"כ אור

وهذا هو تفسير «النور مزروع للصالح»: فهو مرتبة النور الأول الذي أدخره للصالحين. والنور الأول هو مرتبة المحبة العظيمة المذكورة آنفًا، التي تعلو كثيرًا، كثيرًا على مرتبة المحبة الأبدية، التي تُسمّى هي أيضًا «نورًا».

(כי אור הוא בחי' חסד ויש חסד עולם והוא בחי' האהבה הנמשכת מן השכל אבל אור קדמאה הוא בחי' אה"ר [אהבה רבה] שלמעלה מהשכל ונלקחה מבחי' רב חסד וחסדי מאתך לא ימוש כו')

(لأن النور هو مرتبة الإحسان (חסד, Chesed)، وهناك الإحسان الأبدي (חסד עולם, chesed olam)، وهو مرتبة المحبة المستمدة من العقل؛ أما النور الأول فهو مرتبة المحبة العظيمة، التي تعلو العقل، والمستمدة من مرتبة «وفير الإحسان» ومن «إحساني لن يزول عنك»، إلخ.)

אלא שגנזו לצדיקים בבחי' יוסף צ"ע [צדיק עליון] וממנו נזרע בכל א' מישראל בחי' אהבה הנ"ל אלא שהיא מסותרת בבחי' גניזה וסוד והעלם ונכנס יין יצא סוד כנ"ל:

لكنه أدخره للصالحين في مرتبة يوسف الصديق العلوي، ومنه زُرعت مرتبة المحبة المذكورة آنفًا في كل فرد من إسرائيل؛ غير أنها مستترة، في حال من الأدخار والسرّ والخفاء، و«يدخل الخمر، ويخرج السرّ»، كما ذكر آنفًا.

5 **ועפי"ז [ועל פי זה] יובן ג"כ מ"ש בזהר תרומה (דקס"ו ע"ב ודקס"ז ע"א) האי אור זרע ליי קוב"ה [קודשא בריך**

הוא] בגינתא דעדנוי ע"י דהאי צדיק דאיהו גננא דגינתא ונטל להאי אור זרע ליה זריעה דקשוט כו'

وبهذا يُفهم أيضًا ما ورد في زوهار (זהר)، في باراشاس تيرومه (תרומה)، الورقة 166b والورقة 167a: «هذا النور زرعه ה' في جنة عدن، بواسطة هذا الصديق (צדיק, tzaddik)، الذي هو بستاني الحديقة؛ فأخذ هذا النور وزرعه زرعًا من الحق»، إلخ.

ובגלותא גנתא לא עאל ביה גננא. וההוא אור דאיהו זרוע תדיר עביד איבין ומינין ומגרמיה אזדרע כקדמיתא.

«وفي المنفى لا يدخل البستاني الحديقة. أما ذلك النور المزروع، فيُثمر باستمرار أصنافًا وأنواعًا، ويُزرع من ذاته كما في البدء».

ופי' גנתא הוא בחי' המשכת הקו"ח [הקו וחוט] ממל' דא"ס שהוא ראשית הקו עד סיומו נק' הכל בחי' גנתא שהוא בחי' מל'.

ومعنى «الحديقة» هو مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) امتداد خط النور (קו, kav) والخيط من الملكوت (מלכות, Malchus) للامتנאי (אין סוף, Ein Sof), الذي هو بداية الخط، إلى نهايته؛ فكل ذلك يُسمى «الحديقة»، وهو جانب من מלכות.

(ע' [עין] במק"מ [במקדש מלך] בזהר פ' בא ד' ל"ה ע"א בשם הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] בפ' בחד צדיק כו'. דזרע בגנתא כו' ע"ש)

(انظر ميقداش ميلخ (Mikdash Melech, מקדש מלך) على زوهار باراشاس بو (בא)، الورقة 35a، نقلًا عن الحاخام حاييم فيتال (רבי חיים ויטאל)، في شرح «بصديق واحد»، إلخ، «الذي زرع في الحديقة»، إلخ. راجع هناك).

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מה הגן צריך לעדור ולהשקות ולזמור שהוא בחי' עבודת הבירורים שזה נעשה ע"י יוסף הצדיק.

وكما قال حكماؤنا، ז"ל: «كما تحتاج الحديقة إلى العزق والسقي والتقليم»، وهذا هو مستوى عمل التصفية (בירורים, birurim)، ويتم ذلك بواسطة يوسف الصديق.

והנה כמו בארץ הגשמית יש ב' מיני צמיחה הא' התבואות הנזרעים מדי שנה ועולים וצומחים.

والآن، كما أنّ في الأرض المادية نوعين من النمو: أولهما المحاصيل التي تُزرع كلّ سنة، ثمّ تنبت وتنمو؛

6 והב' הם הנק' ספיחין דהיינו מה שצומח מאיליה שלא נזרע עכשיו כלל אלא מן הזריעה שנפל בה מכבר כו'. והם הנק' ספיחא דארעא דמקיימי ארעא שעיקר קיום הארץ הוא ע"י הספיחין.

والنوع الثاني هو ما يُسمى النبات النابت من تلقاء نفسه (ספיחין, sefichin)، أي ما ينمو بذاته، ولم يُزرع الآن قط، بل [يأتي] من البذر الذي سقط فيها من قبل، إلخ. وهذه هي التي تُسمى «النابت من الأرض الذي يُبقي الأرض»، إذ إنّ قوام الأرض الأساسي إنما يكون بواسطة سפיחין.

7 וכך נמצא למעלה בארץ העליונה הנקרא גנתא ב' בחי' ומדרגות אלו דהיינו בחי' המשכות הנמשכות בה בבחי' זריעה כמ"ש אור זרוע כו'

وكذلك يوجد في الأعلى، في الأرض العلوية التي تُسمى «البستان»، هذان الجانبان والمستويان: أي مستوى التدفّقات التي تُنزل إليها على نحو الزرع، كما ورد: «النور يُزرع»، إلخ.

ויש בחי' שגדילים בה מבחי' ספיחין דהיינו ממה שנזרע כבר כו'

وهناك مستوى لما ينمو فيها بوصفه نباتًا لاحقًا، أي مما زُرِع من قبل، إلخ.

והספיחים אף שאין זה ענין התהוות והמשכה חדשה ממש רק שהוא בחי' גידול ממה שהיה בעולם

בהארץ עכ"ז [עם כל זה] יש בו מעלה יתירה ששרשו גבוה ביותר

وأما النباتات اللاحقة، فعلى الرغم من أن الأمر لا يتعلق حقًا بنشوء جديد وفيض جديد، بل ليس إلا نموًا لما كان مستترًا في الأرض، فإن لها مع ذلك مزية زائدة، وهي أن أصلها بالغ العلو.

והוא כנ"ל בענין האהבה המסותרת כשיוצאת אל הגלוי הגם שאינו התהוות חדשה כמו האהבה הנולדה

מהתבוננות עכ"ז [עם כל זה] שרשה גבוה יותר כו' ובחי' גלוי אהבה המסותרת זהו ענין הספיחים שהארץ מוציאה צמחה מעצמה.

وهذا كما [يُبين] أعلاه في شأن الحب المستتر حين يخرج إلى الظهور: فعلى الرغم من أنه ليس نشوءًا جديدًا كالحب المتولد من التأمل، فإن أصله أعلى، إلخ. وظهور الحب المستتر هو شأن النباتات اللاحقة، التي تُخرج الأرض نموًا من ذاتها.

ומגרמיה אזרע דהיינו מאותה האהבה שנזרע בה כבר שהיתה מסותרת כו' וזהו בחי' אור זרוע כו'

و«يُزرع من ذاته»، أي من ذلك الحب نفسه الذي زُرِع فيه من قبل وكان مستترًا، إلخ. وهذا هو مستوى «النور يُزرع»، إلخ.

(שנזרע כבר בנפש האלקית אבל האהבה הנולדת ונמשכת מהתבוננות הנק' אהבת עולם הוא כמשל הזריעה שזורעים עכשיו מחדש)

(الذي زُرِع من قبل في النفس الإلهية (نפש האלקית, nefesh elokis); أما الحب الذي يتولد من التأمل ويُستمد منه، ويُسمّى محبة العالم (אהבת עולם, ahavas olam)، فهو في هذا المثل كالزراع الذي يُزرع الآن من جديد).

וכל זריעות אהבות אלו הכל הוא מבחי' יוסף הצדיק שנק' גנא דגנתא שממנו נמשך האור בבחי' מל'

הנק' גנתא (שהוא מקור נש"י [נשמות ישראל]):

وكل زروع هذه المحبات، جميعها، هي من مستوى يوسف (יוסף) البارّ (צדיק, tzaddik)، الذي يُسمّى «بستاني البستان»، ومنه يُستمدّ النور إلى مستوى ملכות، التي تُسمّى «البستان» (وهي مصدر نفوس إسرائيل):

8 וזהו ענין וילקט יוסף את כל הכסף כו' שהוא בחי' חסדים שכולם נמשכים בבחינת יוסף הצדיק

وهذا هو معنى قوله: «وجمع يوسف (יוסף) كلّ الفضة»، إلخ: فهذا مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) من الإحسانات (חסדים, chasadim)، التي تنجذب كلها في مستوى يوسف البارّ (צדיק, tzaddik).

וכנ"ל בענין אור קדמאה דגנזי' [דגנזיה] לצדיקים שהוא נמשך בבחי' יוסף הנק' צ"ע [צדיק עליון] והוא גנא דגנא שממנו נמשך בחי' אהבה מסותרת הנ"ל בכ"א [בכל אחד / בכל אחת] מישראל.

ו[هذا] كما [شرح] أعلاه بشأن النور الأولي الذي أدخره للأبرار: فهذا يجذب في مستوى يوسف، الذي يُسمى البارّ الأعلى (צדיק עליון, tzaddik elyon)، وهو «بستانيّ البستان»، ومنه يجذب مستوى الحب المستتر المذكور آنفاً إلى كل فرد من إسرائيل.

וזהו ויבא ביתה פרעה הוא בחי' המלכות הנק' גנא ועלמא דאתגליא שהוא מקור נש"י [נשמות ישראל]. וזהו ענין שלש מטמוניות הטמין יוסף כו'.

وهذا هو معنى قوله: «وأدخلها بيت فرعون»: فهذا مستوى الملكوت (מלכות, Malchus)، المسمى «البستان» و«العالم المكشوف» (עלמא דאתגליא, alma d'isgalya)، وهو مصدر نفوس إسرائيل. وهذا هو معنى «أن يوسف خبأ ثلاثة كنوز»، إلخ.

דהנה ידוע בכתבי האר"י [האלקי רבי יצחק] ז"ל [זכרוננו לברכה / זכרוננו לברכה] שהחסד (מה"ח [מה' חסדים] הנמשכים בז"א והחסד שבת"ת [שבתפארת]) מתחלק לג' פרקין היינו השליש העליון הוא בבחי' העלם והסתר ונק' חסדים מכוסים וב' שלישי' [שלישיות / שלישים] מתגלין.

فالمعروف من كتابات الأريزال (האריז"ל) أن الإحسان (חסד) – أي من الإحسانات الخمسة (חסדים) المنجذبة إلى الوجه المصغر (ז"א / זעיר אנפין, Z'eir Anpin)، وكذلك الإحسان الموجود في الجمال (תפארת, Tiferes) – ينقسم إلى ثلاثة مفاصل (פרקין, perakin). أي إنَّ الثلث الأعلى يكون في حالة احتجاب واستتار، ويُسمى «الإحسانات المستورة» (חסדים מכוסים, chasadim mechusim)، أما الثلثان الآخران فينكشفان.

והיינו ענין ג' מטמוניות הנ"ל ששנים נתגלו שהם ב' שלישים המתגלים. והשליש עליון שהוא בחינת חב"ד [חכמה בינה ודעת] שבו הוא מכוסה ונעלם ויתגלה לצדיקים לע"ל [לעתיד לבוא] וכמ"ש אור זרוע לצדיק
وهذا هو معنى الكنوز الثلاثة المذكورة آنفاً، التي انكشف منها اثنان: فهما الثلثان المنكشفان. أما الثلث الأعلى، وهو مستوى الحكمة (חכמה, Chochmah) والفهم (בינה, Binah) والمعرفة (דעת, Daas) الكائنة فيه، فهو مستور وخفي، وسينكشف للأبرار في الزمن الآتي، كما ورد: «نورٌ مزروعٌ للصديق».

והיינו ענין בחי' אור קדמאה שגנזו לצדיקים כו' וכל זה הטמין יוסף שהוא בחינת יסוד שבו נמשכים החסדים הנ"ל. וכנודע לי"ח [ליודעי חן]

وهذا هو شأن مستوى النور الأولي الذي أدخره للأبرار، إلخ. وقد خبأ يوسف كل ذلك، لأنه مستوى الأساس (יסוד, Yesod)، الذي تنجذب فيه الإحسانات المذكورة آنفاً، كما هو معروف لدى العارفين بالعلم الباطني (יודעי חן, yod'ei chen).

(אפ"ל [אפשר לומר] ג"כ דחסדים מכוסים ומגולים הם בחי' אה"ר [אהבה רבה] ואה"ע [ואהבת עולם] הנ"ל. וזהו וילקט יוסף את כל הכסף הן חסדים המכוסים הן המגולים.

(ويمكن أيضًا القول إنَّ الإحسانات المستورة والمنكشفة هي مستويا الحب العظيم (אהבה רבה, ahavah rabbah) والمحبة الدائمة (אהבת עולם, ahavas olam) المذكورين آنفًا. وهذا هو معنى «وجمع يوسف كلَّ الفضة»: أي الإحسانات المستورة والمنكشفة معًا.

והכל הביא ביתה פרעה שמתגלים ביחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא]. עוד י"ל [יש לומר] פרעה לי' [לשון] פריעה שע"י פריעה מתגלים ג' פרקי חסד כנז' [כנזכר] בע"ח [בעץ חיים] והכל א'.

وأدخلها جميعًا بيت فرعون، إذ تنكشف باتحاد الوجه المصغر (ז"א / זעיר אנפין) والجانب الأثوي / صفة الملكوت (נוקבא, Nukva). ويمكن أيضًا القول إنَّ «فرعون» (Paroh) لفظٌ يتصل بالكشف (פריעה, periah), إذ تنكشف بسببه مفاصل الإحسان الثلاثة، كما ورد في إيتس حاييم (עץ חיים)؛ والأمر كله واحد.

ועמ"ש בזהר בלק) (ד' ר"ד) בענין בקר דיוסף דלשם מבואר ג"כ דאור קדמאה הנ"ל נמשך בבחי' יוסף ודוד אתקין לי' חופאה כמ"ש בקר אערך לך ואצפה.

وانظر ما ورد في الزوهار (זהר)، في بالاق (בלק) (الورقة 204)، بشأن «صباح يوسف» (Yosef, יוסף)، إذ يشرح هناك أيضًا أن النور البدئي المذكور أعلاه يجذب في مستوى يوسف، وأن داود (דוד) أعدَّ له مظلة، كما ورد: «في الصباح أرتب [ذلك] لك وأغطيّه» (ואצפה, va'atzapeh).

وهוא ענין וילקט יוסף את הכסף ויבא ביתה פרעה והמ"י [והמשכיל יבין].

وهذا هو معنى: «وجمع يوسف الفضة وأدخلها إلى بيت فرعون». ومن يفهم فليفهم.

ועמ"ש במ"א ע"פ וימינך מקרב חיקך כלה דהענין שיתגלו החסדים מכיוונים יסוד דאימא כו'. ואפ"ל [ואפשר לומר] ג"כ דפ"י כסף הנמצא באמ"צ [בארץ מצרים] הם חסדים מכוסים ובארץ כנען הם חסדים מגולים:

وانظر ما ورد في موضع آخر، في [الآية]: «ويمينك من داخل حضنك أفني [إياهم]»، من أن المقصود هو أن تنكشف الإحسانات (חסדים, chasadim) من غطائها، أي من أساس (יסוד, Yesod) الأم (אימא, Imma)، إلخ. ويمكن أيضًا أن يقال إن المقصود بـ«الفضة الموجودة في أرض مصر» هو الإحسانات المستورة، وبـ«أرض كنعان» الإحسانات المكشوفة.

حول هذه الطبعة

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

الترجمة العربية والشرح: أُعدت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرّس مآماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas) likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha. (Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309).

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/vayigash/2/

إهداء تكريماً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق